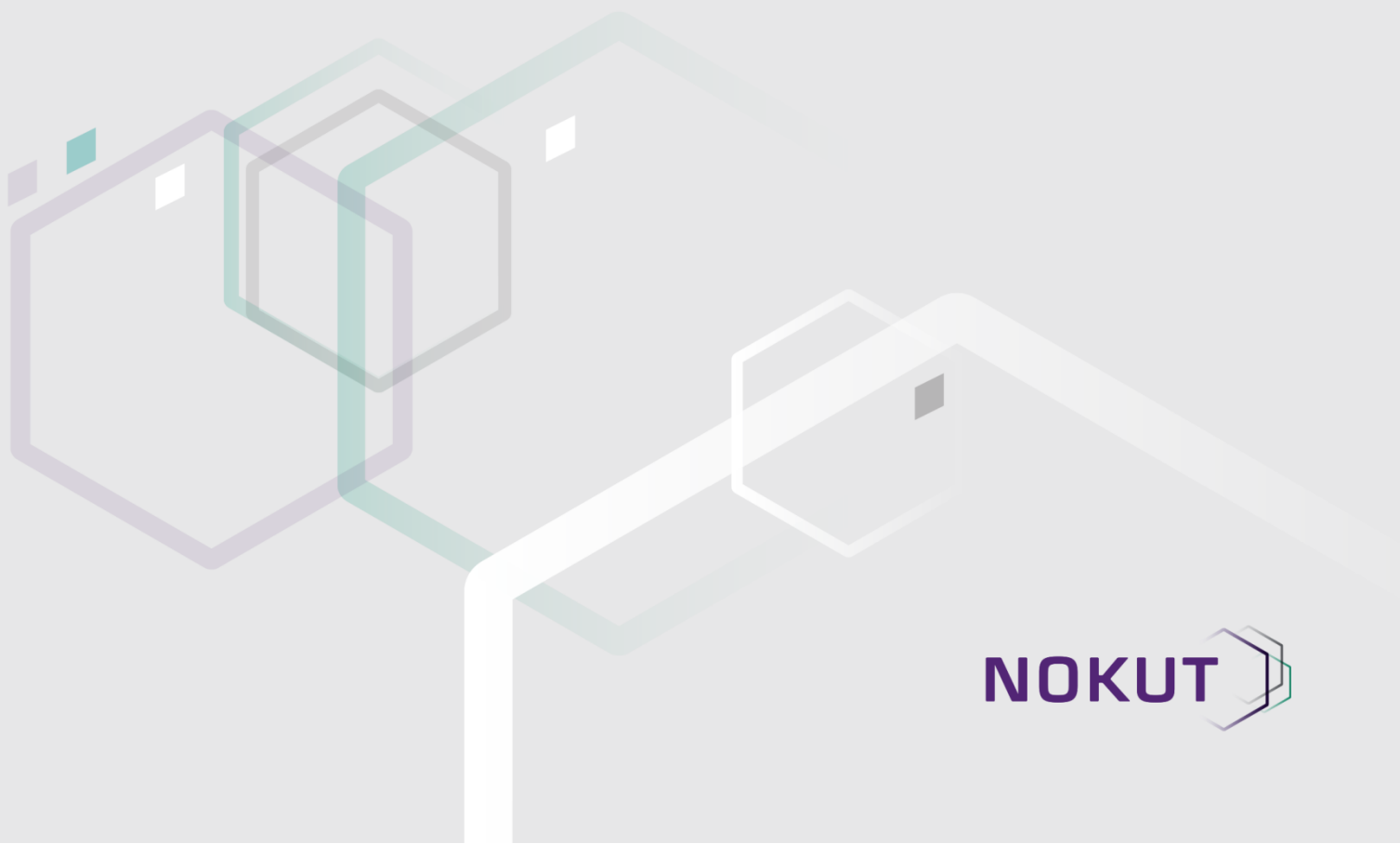

NOKUTs tilsynsrapporter

Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen

Mars 2020

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillе nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Levanger fagskole
Utdanningstilbudets navn:	Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen
Nivå/fagskolepoeng:	60
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Marcela Montserrat Fonseca Bustos og Målfrid Bleka
Dato for vedtak:	12.03.2020
NOKUTs saksnummer	19/07348

Forord

Fagskoleutdanning er høyere yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. En fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen, må utdanningen være akkreditert av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en søker sender inn søknad til NOKUT om akkreditering av en utdanning. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, der NOKUT avklarer om forutsetningene er til stede for videre behandling av søknaden. For de søkerinstitusjoner som ikke har en akkreditert fagskoleutdanning fra før av, vil NOKUTs innledende vurdering også omfatte om søkeren oppfyller kravene til styringsordning, forskrift og system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillter forutsetningene for behandling blir vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Marcela Montserrat Fonseca Bustos
- Målfrid Bleka

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et rapportutkast (kapittel 4 i denne rapporten) til søkeren for kommentarer. Søkeren kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra søkeren, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

NOKUT har konkludert med at søknaden tilfredsstillter kravene for akkreditering av fagskoleutdanning. I denne rapporten har vi samlet alle vurderingene som danner grunnlag for akkrediteringen av utdanningen. Fagskolen plikter å gjennomføre utdanningen slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn.

NOKUT, 12. mars 2020

Øystein Lund
tilsynsdirektør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om fagskolen og utdanningen	1
2	System for kvalitetssikring og grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning	1
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	1
3.1	Oppsummering.....	1
3.2	Læringsutbytte og navn	2
3.3	Opptak	4
3.4	Samarbeid med yrkesfeltet.....	5
3.5	Standarder, konvensjoner og avtaler	6
3.6	Omfang og studieplan.....	6
3.7	Utdanningens innhold og emner	9
3.8	Undervisning, veiledning og vurdering	12
3.9	Praksisordning.....	14
3.10	Undervisningspersonale.....	16
3.11	Faglig ansvarlig.....	19
3.12	Sensorer	19
3.13	Infrastruktur	20
3.14	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	21
4	Tilsvarsrunde.....	21
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	22
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering	25
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	29
5	Politiattest og skikkethetsvurdering	30
5.1	Politiattest	30
5.2	Skikkethetsvurdering.....	30
6	Vedtak.....	31
7	Dokumentasjon.....	32
	Vedlegg 1:	33

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om fagskolen og utdanningen

Levanger fagskole søkte NOKUT 15. september 2019 om akkreditering av *Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen* som fagskoleutdanning. Utdanningen er på 60 studiepoeng som gis på deltid over to år. Den omsøkte undervisningsformen er stedbasert, og den stedbaserte undervisningen vil finne sted på Levanger fagskole.

Søker har allerede godkjente fagskoleutdanninger.

2 System for kvalitetssikring og grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning

Fra og med høsten 2017 vurderer ikke NOKUT om forutsetningene for å søke om akkreditering er oppfylt for fagskoler som allerede har godkjente utdanninger. Vi vurderer heller ikke systemet for kvalitetssikring. Derfor inneholder ikke denne rapporten noen administrativ vurdering av kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-1 og 5-1. De sakkyndige vurderer likevel kravene i § 3-1 (1) a og § 3-1 (2)–(6).

I stedet kvalitetssikrer NOKUT grunnleggende forutsetninger og system for kvalitetssikring ved et periodisk tilsyn med alle fagskolers kvalitetsarbeid. NOKUT gjennomførte våren 2019 et tilsyn med kvalitetsarbeidet ved fem fagskoler. Det vil komme mer informasjon om ordningen på www.nokut.no.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Teksten i dette kapittelet, inkludert oppsummeringen i 3.1, er de sakkyndiges vurdering av utdanningen før fagskolens tilsvarende. Tilleggsvurderingen som ble skrevet etter fagskolens tilsvarende, og hvor den sakkyndige komiteen anbefaler akkreditering på visse vilkår, kommer i kapittel 4.

3.1 Oppsummering

Søknaden og vedleggene etterlater et godt inntrykk av det omsøkte studietilbudet ved Levanger fagskole. Fagskolen velger å ta opp kun 15 studenter, tilbyr tett oppfølging gjennom spesielt veiledning, og krever at studentene møter til minimum 80 % av forelesningene for å kunne bestå studiet. Dette lover godt for kvaliteten av utdanningen. Etter vår vurdering er det likevel flere områder i søknaden som må presiseres eller bearbeides før utdanningen kan akkrediteres.

Utdanningen rettes mot arbeid i barnehagen med barn i alderen 0–3 år. Men, gjennomgående i søknad og studieplan rettes oppmerksomheten også mot barn og ungdom, skole- og fritidstilbud samt andre etater/institusjoner som barnevern. Dette er ikke vesentlig for en fagskoleutdanning som retter seg mot

arbeid med de yngste barna i barnehagen. Fagskolen må derfor gjennomgående i alle dokumenter tilknyttet utdanningen, endre fokus mot barnehagefeltet og barn i barnehagen i alderen 0–3 år.

Praksis inngår i flere emner i studiet i stedet for å være organisert som et eget emne. Dette gjør det vanskelig å forstå hvordan praksis skal gjennomføres og vurderes. Det må tydeligere fremgå hvordan praksis skal gjennomføres og vurderes, og hva som er forholdet mellom praksis og emnene som praksis inngår i.

3.2 Læringsutbytte og navn

§ 3-2 Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

§ 3-3 (1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser:

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om de yngste barna i barnehagen og kjennskap til aktuelle begreper og teorier innenfor pedagogikk, sosiologi, etikk og psykologi
- har kunnskap om pedagogisk og didaktisk teori, om ulike observasjon, plan og kartleggingsverktøy og hvordan det kan legges til rette for læring og utvikling på ulike alderstrinn
- har kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid og kunnskap om hvordan fysisk aktivitet virker inn på psykisk, fysisk og sosial helse
- har kunnskap om de yngste barna, herunder relasjon, tilknytning, utvikling og uttrykksform
- har innsikt i relevante lover, rettigheter og planverk
- har kjennskap til ulike virksomheter innen oppvekstsektoren og organiseringen av disse
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap som grunnlag for utvikling innenfor eget fagområde
- forstår oppvekst sektorens betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv
- har kunnskap om hva som kjennetegner de yngste barn, kan identifisere de enkelte barns læring, utvikling og behov

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende kommunikasjonsverktøy, og vurdere barn sosiale behov med vekt på barn og familiens medvirkning

- kan planlegge og gjennomføre leke- og læringsaktiviteter selvstendig og i samarbeid med annet fagpersonell ved hjelp av ulike pedagogiske og didaktiske metoder og arbeidsformer
- kan identifisere ressurser og utfordringer i barnehagemiljø og vurdere behov for tiltak
- finne og iverksette pedagogiske tiltak innen fysisk og skapende aktivitet for å sikre gode lærings- og utviklingsmuligheter
- kan finne, vurdere, bruke og henvise til informasjon og fagstoff innen barn- og oppvekstfagene som grunnlag for kvalitetsbevisst og reflektert yrkesutøvelse
- kan kartlegge og identifisere faglige problemstillinger og behov for tiltak i forhold til de yngste barn i barnehagen, og iverksette aktiviteter tilpasset denne aldersgruppen

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan identifisere etiske utfordringer og dilemmaer, og se betydningen av egen praksis holdninger og verdier, og har forståelse for de ressurser, utfordringer og muligheter som finnes i møte med barn
- har forståelse for hva som kjennetegner barn på relevante alderstrinn og identifiserer det enkelte barn sin læring, utvikling og behov, og møte barn og deres foreldre med respekt og tillit
- kan reflektere over innholdet i begrepene tilknytning, relasjon, språk og lek, og anvender dette i sin teoretiske og praktiske kompetanse i samarbeid med barn og deres foreldre
- har utviklet etisk bevissthet om de yngste barna og bidrar til et godt samarbeid på egen arbeidsplass og foreldre
- kan bidra faglig i tverrfaglig og tverretattlig samarbeid og er løsningsorientert, relasjonsbyggende og kreativ i sin yrkesutøvelse
- har forståelse for de yngste barna og deres behov
- har kunnskap om hvordan en leder et utviklingsarbeid, gjennomfører og vurderer arbeidet

De overordnede læringsutbyttebeskrivelsene (LUB) er delt inn i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse, og deskriptorene er plassert under riktig kategori. Deskriptorene er mulig å kjenne igjen fra de generiske beskrivelsene på nivå 5.1 i NKR.

Utdanningens LUB er tydelig på riktig nivå. Fagskolen har et avvik fra nivåbeskrivelsene i NKR ved at de benytter formuleringen «kan reflektere over». Dette begrepet tilhører deskriptorene i Fagskole 2 fra NKR. Vi støtter at fagskolen benytter denne formuleringen, forankret i føringer i «Rammeplan for barnehagen» som omfatter hele personalet (også fagskoleutdannede).

Læringsutbyttebeskrivelsene er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning. Innholdet er mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttebeskrivelsene. Læringsutbyttebeskrivelsene er egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. De er også egnet til å skille mellom ulike studier. De framstår stort sett som relevant og oppdatert med hensyn til utviklingen innenfor yrkesfeltet.

Det er imidlertid noen deler av læringsutbyttebeskrivelsene som må eller bør endres.

Vi mener at fagskolen må ha mer spesifikke formuleringer rettet mot de yngste barna i barnehagen. For eksempel kan formuleringer som «...på ulike alderstrinn» erstattes med «..hos de yngste barna i

barnehagen.» Fagskolen må gå gjennom de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene og justere formuleringene slik at de er rettet mot de yngste barna i barnehagen.

Vi mener også at fagskolen bør vurdere å redusere antall punkter under «kunnskap» og «generell kompetanse». Første og siste punkt under «kunnskap» er forholdsvis like. Det samme gjelder punkt to og seks under «generell kompetanse».

Fagskolen bør vurdere å gjøre justeringer i et par av de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene. Begrepet «kommunikasjonsverktøy» som brukes under punkt én i ferdigheter og kan framstå instrumentelt. Fagskolen bør vurdere å justere denne beskrivelsen slik at språket som brukes rommer en helhetlig forståelse av kommunikasjon og samspill mellom voksne og barn. I punkt tre under generell kompetanse står det at kandidaten «kan reflektere over innholdet i begrepene tilknytning, relasjon, språk og lek, og anvender dette i sin teoretiske og praktiske kompetanse i samarbeid med barn og deres foreldre». Vi mener at studentene ikke skal samarbeide med barn i denne sammenhengen, men med foreldre og eventuelt øvrig personale. Fagskolen bør vurdere å justere dette læringsutbyttet.

Utdanningens navn er «Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen». Navnet er i søknaden begrunnet med behov for kunnskap om de yngste barnas utvikling, tilknytning og relasjonskompetanse, samt det faktum at en høy andel barn i aldersgruppen går i barnehagen. Navnet er allerede kjent i sektoren, og vil kommunisere til aktuelle søkere til utdanningen.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- ha mer spesifikke formuleringer rettet mot de yngste barna i barnehagen i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene

Fagskolen bør

- vurdere å redusere antall punkter under «kunnskap» og «generell kompetanse» i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene
- vurdere å gjøre justeringer i noen av de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene

3.3 Opptak

§ 3-1 (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:

- a) Grunnlag for opptak, med hjemmel i fagskoleforskriften § 7.

Vurdering

For opptak til utdanningen kreves ifølge studieplanen fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev/vitnemål fra utdanningsprogram for helse- og oppvekstfag eller tilsvarende. Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre fagprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve. Etter vår vurdering er det kun fagbrev som barne- og ungdomsarbeider som er relevant bakgrunn for opptak til fagskoleutdanningen, da kandidatene er ment å jobbe i barnehage.

Det kan også søkes opptak på grunnlag av realkompetansevurdering. Her har Levanger fagskole spesifisert hva som kreves for å bli realkompetansevurdert:

- realkompetanse i utdanningsprogram helse- og oppvekstfag på Vg1 og Vg2 og 3 år relevant praksis
- minimum 5 år relevant praksis

Kompetansemålene fra læreplan i barne- og ungdomsarbeiderfaget vg3/opplæring i bedrift, som er rettet mot arbeid i barnehagen, brukes som referanse for vurdering om søker oppfyller krav til realkompetanse.

Realkompetansevurdering skal gjøres for å fastslå om søkeren har kompetanse tilsvarende det formelle opptakskravet. I studieplanen viser fagskolen til bestemmelsene om realkompetanse i opplæringsloven. Opplæringsloven gjelder for grunnskolen og videregående skole (bestemmelsene det vises til i studieplanen, er knyttet til rett til videregående opplæring for voksne), men opplæringsloven gjelder ikke for fagskoler. Bestemmelsene om opptak på grunnlag av realkompetanse til fagskoler finnes i fagskoleloven § 16 og i fagskoleforskriften § 7.

Det er ikke oppgitt i studieplanen at det kun er søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp etter realkompetansevurdering (jmfør fagskoleloven § 16). Fagskolen kan ikke stille krav om at søkere må ha relevant arbeidserfaring for å kunne realkompetansevurderes ettersom realkompetanse også kan oppnås på andre måter enn gjennom yrkeserfaring. Fagskolen må endre bestemmelsene om realkompetanse slik at de er i tråd med det riktige regelverket. Dette innebærer å fjerne referanser til opplæringsloven og å fjerne krav om relevant yrkeskompetanse for at søkere skal kunne realkompetansevurderes, og å legge til krav om at søkere som skal realkompetansevurderes må være 23 år eller eldre i opptaksåret. Relevant yrkeserfaring kan være én av flere mulige måter å oppnå realkompetanse, og fagskolen kan, dersom de mener det er formålstjenlig, informere om at dokumentasjonen søkere kan sende inn i forbindelse med realkompetansevurderingen *for eksempel* kan være dokumentasjon på relevant yrkespraksis. Det kan imidlertid ikke være et kriterium for at fagskolen skal realkompetansevurdere søkere.

Fagskolen spesifiserer kravene som stilles til søkere med utenlandsk utdanning på en tilfredsstillende måte.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- kun ha fagbrev som barne- og ungdomsarbeider som formelt opptakskrav
- endre bestemmelsene om opptak på grunnlag av realkompetanse slik at de er i tråd med lov- og regelverk som gjelder for fagskoler.

3.4 Samarbeid med yrkesfeltet

§ 3-1 (2) Fagskolen skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Levanger fagskole har etablert forpliktende samarbeid med Levanger kommune, Organisasjon oppvekst og utdanning, Enhet Barnehage. Samarbeidet er nedfelt i egen samarbeidsavtale. Avtalen tydeliggjør partenes ansvar og forpliktelser, blant annet tilbud om praksisplasser i kommunens barnehager, samarbeid om utdanningens læringsmål og årlige samarbeidsmøter. Levanger kommune er godkjent lærebedrift og har et samarbeid med både Dronning Mauds Minne og Nord Universitet om praksisbarnehager.

Fagskolen beskriver også et samarbeid med Levanger videregående skole. Dette er i form av at lærere og avdelingsleder ved Levanger videregående skole også er lærere og avdelingsleder ved Levanger fagskole.

Fagskolen har samarbeidet med Chr. Thams Fagskole om utarbeidelse av studieplaner innen oppvekstfag. Samarbeidet har resultert i denne søknaden, med et ønske om å kunne tilby et relevant utdanningstilbud til yrkesfeltet.

Vi vurderer at samarbeidet med yrkesfeltet er tilfredsstillende, men vi mener at fagskolen bør vurdere mulighetene for å være i dialog og inngå samarbeid med flere fagmiljøer som har kompetanse på fagfelt knyttet til arbeid med de yngste barna i barnehagen, for eksempel Nord Universitet og Dronning Mauds Minne.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- vurdere mulighetene for å være i dialog og inngå samarbeid med flere fagmiljøer som har kompetanse på fagfelt knyttet til arbeid med de yngste barna i barnehagen

3.5 Standarder, konvensjoner og avtaler

§ 3-1 (3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.6 Omfang og studieplan

§ 3-1 (5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 studiepoeng.

§ 3-1 (6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500–1800 timer per år.

§ 3-3 (4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Omfang

Fagskolen gir i studieplanen en god oversikt over studiepoeng og forventet arbeidsmengde. Utdanningen er stedbasert og tilbys som deltidstudier over to år. Den har et omfang på 60 studiepoeng og det er lagt opp til ca. 1600 arbeidstimer for studentene. Utdanningen er dimensjonert for 15 studenter.

Studiepoengene, varighet og arbeidsmengde er framstilt i to tabeller og framkommer slik:

Emne 1: 14 poeng – 18 uker over to år på deltid

Emne 2: 10 poeng – 13 uker over to år på deltid

Emne 3: 12 poeng – 15 uker over to år på deltid

Emne 4: 12 poeng – 15 uker over to år på deltid

Emne 5: 12 poeng – 15 uker over to år på deltid

Den ene tabelloversikten viser hvordan timene er tenkt fordelt mellom undervisning, veiledning og selvstudium. I emne 1 er det 108 timer undervisning, 36 timer veiledning og 162 timer selvstudium. I emne 2 er det 78 timer undervisning, 26 timer veiledning og 117 timer selvstudium. Emne 3, 4 og 5 er vektet likt, med 90 timer undervisning, 30 timer veiledning og 135 timer selvstudium. Dette innebærer ca. 9 timer selvstudium per uke gjennom studiet.

Det finnes en litteraturliste i studieplanen, men det er ikke mulig å vurdere omfanget av den i og med at det ikke er angitt antall sider fra de ulike fagbøkene for de ulike emnene. Flere bøker er oppført under flere emner. Dette antyder at det kun er enkeltkapitler fra noen av bøkene som er aktuell pensumlitteratur. Fagskolen må klargjøre dette.

Studieplan

Studieplanen er vedlagt søknaden. Studieplanen skal gi (potensielle) studenter tydelig informasjon om studiets innhold og oppbygning. Fagskolen bør gå gjennom studieplanen og gjøre en vurdering av hvilken informasjon studentene trenger, og hvilken informasjon som er overflødig i studieplanen. Fagskolen bør slette «videre» fra «videreutdanning» i setningen «Vår studieplan Arbeid med de yngste barna (0-3 år) i barnehagen, er laget med sikte på å gi helse- og oppvekstpersonell med videregående opplæring mulighet til en videreutdanning, som kan styrke deres kompetanse i møte med nye og utvidede arbeidsoppgaver i helsevesenet og i oppvekstsektoren» (studieplanen s. 4). Dette er fordi utdanningen sannsynligvis vil være en grunnutdanning for mange av studentene. Setningen bør også reflektere at utdanningen er en barnehagefaglig utdanning. Studieplanens innledning er ellers kort. Her anbefaler vi fagskolen å gi en fylligere beskrivelse av 0–3-åringenes økende deltakelse i barnehagen, barnehagens formål, de yngste barnas rett til medvirkning, barnehagen som inkluderende og demokratisk arena for de yngste barna med fokus på omsorg, lek, læring og danning, samarbeid med foreldre og samarbeid med kolleger og eventuelt andre.

Fagskolen må gå gjennom hele studieplanen, inkludert emnebeskrivelser, innholdskomponenter/temaer og læringsutbytter, og påse at dette retter seg mot arbeid i barnehagen. Per nå er det gjennomgående fokus på barn og unge/ungdommer, samt barnehage-, skole- og

fritidstilbud, andre offentlige/private etater som barneverntjenesten og andre institusjoner for barn og unge. Dette må endres til å gjelde barn i barnehage i alderen 0–3 år/de yngste barna i barnehagen.

På side 8 i studieplanen vises det til «Reglement» med krav om 80 % oppmøte. Fagskolen bør vise til hvilken paragraf de viser til i reglementet, og beskrive hvor studentene finner dette.

Praksis inngår i emnene 2, 3 og 4. I studieplanen er innholdet i praksis beskrevet med læringsutbytter for praksis. Etter vår vurdering, må studieplanen inneholde mer informasjon om praksis slik at studentene har all informasjon om gjennomføring og vurdering av praksis, inkludert opplysninger om hvor de finner resterende og utdypende informasjon.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- oppgi antall pensumsider fra de ulike bøkene som er oppgitt i litteraturlista
- rette studieplanen inn mot arbeid i barnehagen med barn i alderen 0–3 år
- beskrive praksis på en slik måte at studentene har all nødvendig informasjon om gjennomføring og vurdering av praksis i studieplanen

Fagskolen bør

- gå grundig gjennom hele studieplanen og vurdere hvilken informasjon som er nødvendig, hva som mangler og hva som er overflødig
- gi en fylligere beskrivelse av utdanningen og barnehagens formål og arbeid med de yngste barna i barnehagen i studieplanens innledning
- vurdere å endre eller fjerne beskrivelsen av utdanningen som en videreutdanning for nye og utvidede arbeidsoppgaver i helsevesenet og oppvekstsektoren
- vise til hvilken paragraf det vises til i reglementet angående oppmøte (s 8 i studieplanen) og beskrive hvor studentene finner reglementet

3.7 Utdanningens innhold og emner

§ 3-3 (2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.

§ 3-3 (3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Utdanningen er en 60-poengs fagskoleutdanning over to år og er bygget opp på følgende måte:

Emne 1: felles grunnlag for fagskoleutdanningene i oppvekstfag

Emne 2: pedagogikk og didaktikk

Emne 3: tilknytning og relasjon

Emne 4: utvikling og læringsmiljø for de yngste barna

Emne 5: hovedprosjekt

Praksis inngår i emnene 2, 3, og 4. Vi vil først gi en overordnet vurdering av emnene og forholdet mellom disse, for så å gjøre en vurdering av hvert enkelt emne.

Studiet er inndelt i fem emner. Emnene har ulikt omfang (antall studiepoeng). Emne 1 er på 14 studiepoeng, emne 2 er på 10 studiepoeng, og hvert av emnene 3, 4 og 5 er på 12 studiepoeng. Utdanningen er en barnehagefaglig utdanning, og en større del av utdanningen må derfor rette seg direkte mot arbeid med de yngste barna i barnehagen. Dette gjelder både emnenes navn, læringsutbytter og innholdskomponenter/temaer. Slik studiet er bygget opp nå, er emne 1 det emnet med størst omfang. Fagskolen bør vurdere å øke omfanget på emnene som er spesielle for denne utdanningen, og redusere omfanget på emne 1. For eksempel kan emne 1 reduseres til 10 studiepoeng, mens emnene 3 og 4 økes til 14 studiepoeng hver (med forholdsmessig justering av innholdet, antall undervisningstimer, veiledning, forventet selvstudium og liknende).

Praksis er beskrevet både som et eget emne i studieplanen (side 6), og som en del av emne 2, 3 og 4. I tabellen over forventet arbeidsmengde står praksis med 300 timer. Det er uklart hvordan disse 300 timene skal fordeles i emne 2, 3 og 4, og hvordan den kvalitative vurderingen av praksis skal knyttes til emnene praksis er en del av. Den kvantitative vurderingen (det kreves 90 % tilstedeværelse i praksis) tilsier, slik vi forstår det, at hvis studenten har for høyt fravær vurderes praksis til ikke bestått. Slik vi tolker dette, betyr det at emnene 2, 3 og 4 ikke kan bestås før studenten har gjennomført praksis med 90 % tilstedeværelse. Dette må presiseres i beskrivelsen av vurdering av emnene 2, 3 og 4. Det er også uklart for oss hvordan den kvalitative vurderingen av praksis skal knyttes til vurderingen av emnene 2, 3 og 4. Hvis praksisveileder i barnehagen vurderer at studenten ikke kan bestå praksis basert på de kvalitative vurderingskriteriene (læringsutyttebeskrivelsene), betyr det at studenten da ikke vil kunne bestå emnene 2, 3 og 4? Det må skrives tydelig hvordan den kvalitative vurderingen av praksis knyttes til arbeidskravene og vurderingen i emnene 2, 3 og 4. Et annet spørsmål vi stiller er om praksisveileder skal involveres i vurderingen av emnene 2, 3 og 4, all den tid praksis er en del av disse emnene.

Flere av punktene i læringsutyttebeskrivelsene for emnene 1–4 har en noe uklar eller upresis formulering. Læringsutyttebeskrivelsene må gjennomgås slik at alle punktene kommuniserer tydelig og presist. Her er eksempler på læringsutyttebeskrivelser som har uklare formuleringer:

- Emne 1 under «generell kompetanse»: «kan utføre arbeidet med forståelse for de ressurser, utfordringer og muligheter som finnes i møte med barn, unge og deres familier».
- Emne 2 under «ferdigheter»: «kan anvende relevante verktøy for planlegging, dokumentasjon og vurdering som anvendes i praksis».
- Emne 4 under «kunnskap»: «har kunnskap om kulturelle- og fysiske aktiviteter som ressurs».
- Emne 4 under «generell kompetanse»: «har utviklet en etisk grunnholdning i møte med barn, foreldre og kollegaer i arbeidet med de yngste barna i barnehagen».

Emne 1: Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i oppvekstfag

Emne 1 er et omfattende emne, og bør reduseres på innholdssiden. Vi anbefaler å ta ut det som omhandler folkehelse, unge (studiet retter seg mot arbeid med barn i barnehagen i alderen 0–3 år),

kommunikasjon og ledelse på et overordnet nivå, og å redusere stats- og kommunalkunnskap i oppvekstsektoren til å omhandle barnehagelov og rammeplan.

Vi mener at flere av punktene i læringsutbyttebeskrivelsen under emne 1 tydeligere må rette seg mot barnehagefeltet, ikke hele oppvekstsektoren. Dette er fordi det er en barnehagefaglig utdanning og et tydeligere barnehagefokus vil bidra til en større barnehagefaglig tyngde. Som en følge av dette må fagskolen spisse formuleringene i flere av punktene til å gjelde «barnehage», i stedet for «oppvekst» eller «helse- og oppvekst», og kun «barn» i stedet for «barn og unge».

Læringsformer, arbeidskrav og vurdering er etter vår vurdering tilfredsstillende.

Emne 2: Pedagogikk og didaktikk

Læringsutbyttene må revideres og knyttes tettere opp mot arbeid med de yngste barna i barnehagen, og læringsutbytter knyttet til unge må fjernes. Læringsutbyttene 2 og 6 under ferdigheter er overlappende. Under innhold/temaer må fokus være tydeligere rettet mot de yngste barna, og oppdatert i tråd med nyere forskning. Sentrale temaer som mestrings- og motivasjonsteorier, undervisnings- og opplæringsmetoder og tilpasset undervisning bør fjernes, og temaet kritisk refleksjon rundt bruk av ulike didaktiske verktøy og IKT bør legges til.

Under punktet om vurdering må det tydeliggjøres hvordan kvantitativ og kvalitativ vurdering av praksis kommer inn som en del av vurderingen av emnet.

Under vurdering står det at det i totalvurderingen vil legges vekt på arbeidsprosess og gruppesamarbeid. Det må fremkomme tydelig hvordan gruppesamarbeid skal vurderes som en del av karaktersetting på emnet (se kapittel 3.8).

Emne 3: Tilknytning og relasjon

Fagskolen må sikre at læringsutbyttene understøtter de overordnede læringsutbyttene for studiet. Vi forstår ikke hvorfor temaet atferd er en del av emnet, og foreslår at dette temaet tas bort eller at det tydeliggjøres hvorfor det har en plass i emnet.

Det følgende læringsutbyttet under «kunnskap» står under feil overskrift og må flyttes til «generell kompetanse»: «forstår betydningen av de yngste barnas behov for trygghet og omsorg sett i et folkehelseperspektiv».

Under punktet om vurdering må det tydeliggjøres hvordan kvantitativ og kvalitativ vurdering av praksis kommer inn som en del av vurderingen av emnet.

Under vurdering står det at det i totalvurderingen vil legges vekt på arbeidsprosess og gruppesamarbeid. Det må fremkomme tydelig hvordan gruppesamarbeid skal vurderes som en del av karaktersetting på emnet (se kapittel 3.8).

Emne 4: Utvikling og læringsmiljø for de yngste barna

Fagskolen må gjennomgå emnets læringsutbytter for å sikre at læringsutbyttene understøtter de overordnede læringsutbyttene for studiet. Vi anbefaler å ha et fokus på de yngste barnas væremåter, spontanitet, undring, kroppslighet og lek, og hvordan personalet kan møte og understøtte dette og legge til rette for aktiv deltakelse og medvirkning med de yngste barna. Etter vår vurdering er det spesielt verdifullt at fagskolen legger vekt på friluftsliv og kroppslig lek med de yngste barna, samt kunstfagene. Vi vil imidlertid anbefale å flytte fokus fra formidling av kunst og kultur til barns

estetiske væremåter og møter med kunst og kultur. Fagskolen må endre navn på emne 4, og finne et navn som er mer i tråd med emnets innhold, jamfør vurderingen i dette punktet.

Noen av punktene i læringsutbyttebeskrivelsene er under feil overskrift. Punktene «forstår betydningen av fysisk aktivitet for de yngste barna sett i et folkehelseperspektiv» må flyttes fra «kunnskap» til «generell kompetanse». Punktet «har innsikt i relevante lover og styringsdokumenter for barnehagen» under «kunnskap» må flyttes til emne 1 ettersom dette hører til kunnskap studentene må få i starten av studiet. Under punktet om vurdering må det tydeliggjøres hvordan kvantitativ og kvalitativ vurdering av praksis kommer inn som en del av vurderingen av emnet.

Under vurdering står det at det i totalvurderingen vil legges vekt på arbeidsprosess og gruppesamarbeid. Det må fremkomme tydelig hvordan gruppesamarbeid skal vurderes som en del av karaktersetting på emnet (se kapittel 3.8).

Emne 5: Hovedprosjekt

Hovedprosjektet er meget godt planlagt for at studenten skal kunne nå studiets læringsutbytte. Fagskolen bør vurdere om læringsutbyttene for emnet må tilpasses studiets overordnede læringsutbytter.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- knytte emnenes navn, læringsutbytter og innholdskomponenter/temaer tettere til arbeid med de yngste barna i barnehagen
- tydeliggjøre hvordan den kvantitative og den kvalitative vurderingen av praksis knyttes til arbeidskravene, vurdering og karaktersetting i emnene 2, 3 og 4
- gå gjennom læringsutbyttebeskrivelsene og slette overflødige punkter, samt sikre at læringsutbyttebeskrivelsene kommuniserer tydelig, er spisset mot de yngste barna i barnehagen og er plassert under riktig kategori
- endre navn på emne 4, og finne et navn som er mer i tråd med emnets innhold

Fagskolen bør

- vurdere å øke omfanget og innholdet i emnene 3 og 4 og redusere omfanget og innholdet i emne 1
- gjennomgå temaene for hvert emne for å fjerne tema som er overflødige og legge til tema som mangler

3.8 Undervisning, veiledning og vurdering

§ 3-4 (1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

§ 3-4 (2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

§ 3-6 (1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Utdanningen er lagt opp som en stedbasert utdanning på 60 studiepoeng og skal gis på deltid over to år, med 300 timer praksis. Undervisning, noe veiledning og praksis er obligatorisk, og undervisningen streames ikke. Fagskolen bruker Canvas som læringsplattform. Det pedagogiske opplegget, inkludert praksis og eksamens- og vurderingsordninger, er beskrevet i søknaden, studieplanen og praksismappen.

Fagskolen vektlegger veiledning, både individuelt og i gruppe, i det pedagogiske arbeidet med studentene. Studentene får veiledning i forbindelse med alle innleveringer og arbeidskrav, og de får kontinuerlig veiledning på alle samlinger på skolen. Studentene får også veiledning på praksisstedet av kvalifiserte fagarbeidere, samt av lærer ved skolen som kommer på praksisbesøk tre ganger under praksisperioden. Fagskolen skriver også at studenten må oppleve at det er lav terskel for å ta kontakt med lærer. Det er imidlertid ikke konkretisert i studieplan eller søknad antall veiledninger studenten skal ha i forbindelse med arbeidskrav/innleveringer. Fagskolen har spesifisert at studenten skal ha minimum tre veiledninger med lærer fra skolen under praksis, samt veiledning av kvalifisert personale under praksis. I praksisavtalen er det oppgitt at under veileders oppgaver at veileder skal: «Veilede før, under og etter læresituasjoner i praksis, og delta i vurderingssamtalen sammen med lærer og student.»

Andre undervisnings- og læringsaktiviteter fagskolen trekker frem er forelesninger, rollespill, gruppearbeid, prosjektarbeid, og hovedprosjektet. Sammen med praksis er disse undervisnings- og læringsaktivitetene tilfredsstillende for å oppnå utdanningens læringsutbytter.

Eksamens- og vurderingsordningene består av individuelle og gruppevise innleveringer og muntlige presentasjoner i tilknytning til hvert emne. Avsluttende eksamen, hovedprosjektet, består av en skriftlig og muntlig komponent som vurderes av intern og ekstern sensor. Det er uklart hvordan karakterene for emnene 1–4 fastsettes. I emnebeskrivelsene for emnene står det at emnene vurderes med karakterene A–F, men det kommer ikke tydelig frem hvordan karakterfastsettelsen skjer. Det er ikke angitt hvordan de ulike arbeidskravene i hvert emne vektles, eller om alle arbeidskravene skal samles i en mappe som det blir gjort en samlet vurdering av. Dette gjør det lite forutsigbart for studentene. Fagskolen må klargjøre hvordan emnekarakteren for emnene 1–4 fastsettes. Det følgende står også oppgitt i emnebeskrivelsene for de fire emnene: «I totalvurderingen inngår også arbeidsprosess og gruppesamarbeid». Studentene har rett til å klage på alle vurderinger som teller for fastsetting av emnekarakter. Vi vil anbefale å ta ut formuleringene om arbeidsprosess og gruppesamarbeid som en del av vurderingen. Dersom det likevel beholdes, må fagskolen utarbeide svært tydelige kriterier for hvordan dette skal vurderes, og det må være mulig å foreta en ny vurdering ved en eventuell klage på emnekarakteren.

Praksis er en del av emne 2, 3 og 4. Det er uklart hvordan praksis skal vurderes opp mot vurdering av emne 2, 3 og 4, og hvilke konsekvenser ikke bestått praksis får for vurdering av emne 2, 3 og 4. I praksis skal det også gjennomføres et utviklingsarbeid, beskrevet i praksismappen. Det følger vurderingskriterier til dette prosjektet. Det er uklart hvem som skal vurdere prosjektrapporten, hvilke konsekvenser eventuelt ikke bestått vurdering har og hvordan studenten eventuelt kan få en ny

vurdering etter forbedring. Dette må tydeliggjøres både i studieplan og i praksismappen. Vi kommer mer tilbake til praksis under punkt 3.9.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- tydeliggjøre hvordan emnekarakterene i emnene 1–4 fastsettes
- utarbeide tydelige kriterier for hvordan arbeidsprosess og gruppesamarbeid skal vurderes og vektlegges som en del av karaktersetningen i emnene, eventuelt fjerne formuleringene om at arbeidsprosess og gruppesamarbeid skal inngå i vurderingsgrunnlaget for emnekarakterer
- tydeliggjøre hvordan praksis (inkludert arbeidskravene for praksis) vurderes opp mot emnene 2, 3 og 4 og hvem som har ansvar for denne vurderingen
- klargjøre konsekvenser av ikke-bestått praksis, inkludert eventuelle muligheter for å ta igjen praksis eller arbeidskrav knyttet til praksis

3.9 Praksisordning

§ 3-1 (4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

§ 3-5 (2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

Praksis er en obligatorisk del av studiet, og beskrevet i søknaden, studieplanen og i praksismappen. Vurderingen av praksis må ses i sammenheng med vurderingene under punktene 3.7 og 3.8.

I studieplanen på side 6 er praksis beskrevet som et eget emne, og som en del av emnene 2, 3 og 4. I emneoversikten er ikke praksis nevnt som et eget emne, men ligger inne i tabellen med 300 timer. Det er uklart hvordan praksis organiseres i tilknytning til emnene 2, 3 og 4, og spesielt hvordan praksis vurderes i forhold til emnene 2, 3 og 4, da praksis ikke er nevnt i vurderingen av disse emnene. Fagskolen må tydeliggjøre praksis sin rolle opp mot emne 2, 3 og 4, og hvordan praksis skal vurderes opp mot disse emnene. Hvis praksis ikke skal vurderes som en del av emne 2, 3 og 4 må det tydeliggjøres hvordan praksis skal vurderes, da praksis ikke kan vurderes som et eget emne uten studiepoeng.

Praksis skal vurderes ut fra både kvalitative og kvantitative komponenter. Det er definert egne læringsutbytter for praksis, og praksis vurderes ut fra måloppnåelse av disse. Samtidig står det også at studenten skal utarbeide egne læringsmål med utgangspunkt i målene for de ulike emnene (praksismappen side 4), samt at det er definert vurderingskriterier for praksis (praksismappen side 5). Det er uklart om disse målene kommer i tillegg til læringsutbyttene for praksis, og hvilke mål

studenten skal vurderes etter; læringsutbytter for praksis, egne mål eller læringsutbyttene fra emnene praksis knyttes til.

Det er fire arbeidskrav som må godkjennes for å bestå praksis, blant disse er et utviklingsarbeid. Arbeidskravene er godt beskrevet og er gode for å nå læringsutbyttet i praksis. Men, det er uklart hvilken rolle disse har i den kvalitative vurderingen av praksis.

Det er også en kvantitativ komponent i vurdering av praksis: det kreves 90 % tilstedeværelse for å bestå praksis. Det er uklart hva studentene kan gjøre for å få praksis godkjent hvis de ikke får praksis godkjent på første forsøk. Dette må fagskolen tydeliggjøre. Det er uklart hvilke konsekvenser ikke godkjent praksis har, all den tid praksis ikke er et eget emne med studiepoeng, se vurdering i avsnittene over.

I søknaden beskrives barnehagepersonalet med ansvar for studenten med ord som «veileder», «kontaktperson», «arbeidsgiver» og «ekstern praksisveileder». Det er uklart om dette er forskjellige roller eller om det er samme rolle som omtales med ulike termer. Fagskolen bør presisere om studenten skal ha én eller flere kontaktpersoner i barnehagen. Vår vurdering er at studenten bør ha én kontaktperson og at denne bør fungere som studentens eksterne praksisveileder.

Fagskolen må også tydeliggjøre hvilken rolle den eksterne praksisveilederen har i vurderingen av praksis. Hvis praksis skal vurderes som en del av emnene 2, 3 og 4, må fagskolen presisere om ekstern praksisveileder skal inn og vurdere disse fagene også.

Fagskolen har valgt å ikke ha praksis som et eget emne med tilknyttede studiepoeng. Dette kompliserer spesielt vurdering av praksis opp mot de tilknyttede emnene 2, 3 og 4. Vi anbefaler at fagskolen vurderer å gjøre praksis til et selvstendig emne i utdanningen med tilknyttede studiepoeng. Det vil løse utfordringer med vurdering av praksis.

Kravspesifikasjonen angir kravene for praksisveileder å være like som for det øvrige undervisningspersonalet. Det er et minimumskrav at de har fagbrev innen oppvekstfaglig utdanning med videreutdanning innen oppvekstfag eller minimum fem års yrkespraksis innen fagområdet. De skal også ha gjennomført veiledningskurs i regi av Levanger fagskole.

I praksismappen for studiet er veileders oppgaver konkretisert på følgende måte:

- Forberede studentens møte med praksis
- Samarbeide med studenten ved oppsett av turnus
- Ha kjennskap til studentens læringsmål og læringsutbytte for praksis
- Drøfte og vurdere faglige spørsmål sammen med studenten og eventuelt andre fagpersoner i praksisfeltet
- Veilede før, under og etter læresituasjoner i praksis
- Delta i vurderingssamtalen sammen med lærer og student

Veileder fra praksisstedet deltar i vurderingssamtaler og vurderer studenten opp mot læringsutbytte. Læringsutbyttet for praksis står beskrevet i praksismappen. Veileder skal gi tilbakemelding på hva som er bra og hva studenten bør arbeide videre med.

I tillegg til å veilede studentene, skal de eksterne praksisveilederne også vurdere studentenes innsats i praksis. Det er derfor viktig at de har kompetanse i å vurdere, at de kjenner fagskolens

vurderingskriterier og at de har forståelse for karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis. Dette bør inngå i veiledningskurset som fagskolen gir.

Praksismappen gir god informasjon og innføring i hva som krevet av praksisveileder.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- tydeliggjøre praksis sin plass i studiet, og spesielt hvorvidt praksis er en del av emne 2, 3 og 4 eller om praksis skal være et eget emne med egne studiepoeng
- tydeliggjøre om den kvalitative vurderingen av praksis skal gjøres basert på læringsutbytter for praksis, læringsutbytter fra emnene 2, 3 og 4 eller målene studenten selv har utarbeidet «med utgangspunkt i målene for de ulike emnene» (side 4 i praksismappen)
- tydeliggjøre hvilken rolle arbeidskravene, deriblant utviklingsarbeidet, har for vurdering av praksis
- tydeliggjøre hva studentene som får ikke godkjent praksis kan gjøre for å ta igjen fravær/praksis/arbeidskrav knyttet til praksis
- tydeliggjøre hvilken rolle den eksterne praksisveilederen har i vurderingen av praksis. Hvis praksis skal vurderes som en del av emne 2, 3 og 4 må fagskolen presisere om ekstern praksisveileder skal ha en rolle i vurderingen av disse fagene også

Fagskolen bør

- vurdere å gjøre praksis til et selvstendig emne med tilknyttede studiepoeng
- vurdere om studenten skal ha kun én kontaktperson i praksisbarnehagen, og at denne fungerer som studentens eksterne praksisveileder
- sikre at praksisveileder har kompetanse i å vurdere, at de kjenner fagskolens vurderingskriterier og at de har en forståelse for karakterskalaen

3.10 Undervisningspersonale

§ 3-5 (1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

§ 3-5 (3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Formell utdanning

I kravspesifikasjonen for undervisningspersonalet konkretiseres de formelle utdanningskravene slik: «3-årig høgskoleutdanning innen helsefag, med videreutdanning [innen] fagområdet, eller minimum 5 års yrkespraksis innen fagområdet.»

Vi mener at det ikke er holdbart at den formelle utdanningen som kreves er 3-årig høgskoleutdanning innen helsefag. Dette er en barnehagefaglig utdanning og det må da kreves at den formelle utdanningen er 3-årig universitets- eller høgskoleutdanning som barnehagelærer.

I tabellen for undervisningspersonale, er det kun oppgitt én person som undervisningspersonale for utdanningen. Personen er oppført som underviser i alle de fem emnene ved utdanningen. Det er oppgitt at vedkommende er ansatt i 100 % stilling i utdanningen med stillingsbetegnelse lektor. Personen har førskolelærerutdanning, og årsenhet og hovedfag i kroppsøving. Det er også oppgitt at hun har «Psykisk helsevern for barn og unge», «veiledningsped trinn 1, 2, 3» og «nettpedagogikk». I søknaden er vedkommende oppgitt som pedagogisk ansvarlig, mens hun i tabellen over undervisningspersonalet er oppgitt som faglig ansvarlig. Personen er godt kvalifisert til å være både underviser, faglig ansvarlig og pedagogisk ansvarlig.

Pedagogisk kompetanse og den pedagogisk ansvarlige

I kravspesifikasjonen er pedagogisk kompetanse konkretisert som pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.

I søknadsskjemaet står det at personen som er oppgitt som pedagogisk ansvarlig for utdanningen har ansvaret for utarbeidelse av studieplan sammen med faglig ansvarlig og representanter fra barnehagesektoren i Levanger kommune. Pedagogisk ansvarlig har også ansvar for den daglige gjennomføringen av studiet, planlegging og gjennomføring av undervisningsopplegg, og hun deltar i fagskoleteamet. Vi vurderer at personen som er oppgitt som pedagogisk ansvarlig i søknadsskjema og i tabellen for undervisningspersonale oppfylder kravene for pedagogisk ansvarlig.

Digital kompetanse

I kravspesifikasjonen er den digitale kompetansen spesifisert som krav om gjennomført grunnopplæring i bruk av skolens læringsplattform Canvas.

Alle som er oppgitt i tabellen over undervisningspersonale fyller dette kravet. Vi vurderer at dette er tilfredsstillende for denne utdanningen.

Relevant og oppdatert yrkeserfaring

Relevant og oppdatert yrkeserfaring er ikke konkretisert i kravspesifikasjonen. Det må framkomme hva som kreves av yrkeserfaring for eventuelle fremtidige ansettelser. Vi mener at relevant og oppdatert yrkeserfaring for dette studiet må innbefatte arbeid med de yngste barna i barnehagen. Vi mener at fagskolen bør etablere rutiner som sikrer at undervisningspersonalet har slik yrkeserfaring, for eksempel gjennom hospiteringsordninger i barnehager som har kompetanse på dette feltet.

Når det gjelder tiltak for kompetanseheving for undervisningspersonalet, tydeliggjøres det i søknaden at fagskolen har muligheter for å søke Trøndelag fylkeskommune om hospiteringsmidler. Partnerskapsavtalen med Levanger kommune gir muligheter for hospitering.

I tabellen for undervisningspersonalet, oppgis det at personen som skal undervise i alle emnene har ni års undervisningskompetanse. I søknadsskjemaet står det at hun har mange års erfaring som førskolelærer i barnehage. Personen har også hatt ansvar for fagskoleutdanningen «Veiledning».

Vi vurderer at dette er tilfredsstillende.

Størrelse og stabilitet

Fagskolen framhever det nære samarbeidet mellom fagskolen og Levanger videregående skole som muliggjør at undervisningspersonalet kan vikariere for hverandre ved sykdom eller annet fravær. I søknaden er det beskrevet at alle pedagogisk ansatte ved Levanger fagskole (fem personer) har regelmessige planleggingsmøter hvor både faglige og pedagogiske tema blir drøftet. Det pedagogiske opplegget utvikles gjennom kontinuerlig evaluering av emner og undervisningsopplegg i samarbeid med både studenter og praksisfeltet.

Det er sårbart når det bare er én person som fyller både rollene som lærer for alle emner og pedagogisk ansvarlig for studiet. Dette er spesielt sårbart med tanke på et eventuelt langvarig fravær. Fagskolen må gjøre rede for hvordan de skal sikre stabilitet i utdanningen ved langvarig fravær. Vi mener også at fagskolen bør vurdere å trekke veksler på eksterne lærerkrefter på timesbasis, for eksempel fra Nord universitet eller Dronning Mauds Minne Høgskole. Dette vil kunne bidra til å gjøre utdanningen mer stabil og robust.

Det er oppgitt at forholdstallet mellom undervisningspersonalet og studentene skal være minimum 1:15. Dette anser vi som meget bra. Men, i søknaden er det oppgitt at det skal være 75 % årsverksinnsats for undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen, mens det i tabell over undervisningspersonalet er oppgitt at det er 100 % årsverksinnsats for undervisningspersonalet tilknyttet undervisningen. Forholdstallet er kun riktig dersom det er 100 % årsverksinnsats for undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen. Fagskolen må klargjøre om det er 75 % eller 100 % årsverksinnsats som er riktig slik at det er entydig hva som er forholdstallet mellom undervisningspersonale og studenter.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- endre kravspesifikasjonen fra 3-årig høgskoleutdanning innen helsefag til 3-årig universitets- eller høgskoleutdanning for barnehagelærere
- klargjøre i kravspesifikasjonen hva som regnes som relevant og oppdatert yrkeserfaring
- gjøre rede for hvordan stabilitet i utdanningen sikres ved eventuelt langvarig fravær hos undervisningspersonalet
- klargjøre hvor mange årsverk for undervisningspersonalet som er tilknyttet utdanningen

Fagskolen bør

- etablere rutiner som sikrer undervisningspersonalet relevant og oppdatert yrkeserfaring
- vurdere å trekke veksler på eksterne lærerkrefter på timesbasis fra andre aktuelle fagmiljøer

3.11 Faglig ansvarlig

§ 3-5 (4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos fagskolen i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

I søknadsskjema og i tabellen for undervisningspersonalet er to ulike personer oppgitt som faglig ansvarlig for utdanningen. Det er ikke mulig å vurdere hvorvidt kravet for faglig ansvarlig er oppfylt ettersom det ikke entydig fremgår hvem som er faglig ansvarlig for utdanningen. Vi vil likevel påpeke at personen som er oppgitt som faglig ansvarlig i søknadsskjemaet har helsefaglig utdanning, og derfor ikke oppfyller kravet om formell faglig kompetanse (se vår vurdering av formell faglig kompetanse i kapittel 3.10.).

Jamfør kommentarer og vurderinger over må fagskolen klargjøre hvem som er faglig ansvarlig for utdanningen.

Vi tar i videre vurderinger utgangspunkt i fagskolens søknadstekst, og vedkommende som der er oppført som faglig ansvarlig for studiet.

Jamfør kravene i fagskoletilsynsforskriftens § 3-5 (4), skal utdanningen ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Det står i NOKUTs veiledning til fagskoletilsynsforskriften at vedkommende ikke trenger ha spisskompetanse innenfor alle fagene i den enkelte utdanning, men at kompetansen må være tilstrekkelige til å kunne sikre at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Vi har under vurderingen av formell kompetanse (punkt 3.10) konkludert med at den formelle kompetansen ved dette studiet må være treåring barnehagelærerutdanning, i og med at det er et barnehagefaglig studie. Personen som er oppgitt som faglig ansvarlig i søknadsskjemaet har helsefaglig utdanning, og tilfredsstillende ikke kravene til den formelle faglige kompetansen som kreves for å være faglig ansvarlig for dette studiet. Fagskolen må finne en faglig ansvarlig som har tilstrekkelig formell faglig kompetanse innenfor utdanningens fagfelt.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- klargjøre hvem som er faglig ansvarlig for utdanningen og beskrive denne personens formelle faglige kompetanse, stillingsprosent ved fagskolen og hvorfor vedkommende har kapasitet nok til å følge opp utdanningen
- finne en faglig ansvarlig som har en formell faglig kompetanse innen fagområdet som utdanningen er en del av

3.12 Sensorer

§ 3-6 (2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Eksamen vurderes av intern og ekstern sensor. Ekstern sensor skal ha faglig kompetanse på lik linje med lærerne. Vi anbefaler fagskolen å sette krav om at ekstern sensor har minimum formell utdanning på masternivå tilknyttet barnehagefeltet, og minimum to års erfaring med sensurarbeid på minimum fagskolenivå. Dette vil bidra til å kvalitetssikre at studentene når læringsutbyttet, og også kvalitetssikre eksamensoppgavene og vurderingskriteriene for eksamen, og bidra til at disse stadig oppdateres.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- vurdere å stille krav om at ekstern sensor har formell utdanning på minimum masternivå tilknyttet barnehagefeltet, samt minimum to års erfaring med sensurarbeid på minimum fagskolenivå for å kvalitetssikre eksamensoppgaver, vurderingskriterier og at studentene når utdanningens læringsutbytter.

3.13 Infrastruktur

§ 3-7 Fagskolen skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Levanger Fagskole beskriver en god infrastruktur. De har tilgang til hele infrastrukturen til utleier Levanger videregående skole. Dette inkluderer nytt og stort klasserom med plass til 30 studenter med trådløst nett, tavle, projektor og lerret samt daglig renhold.

Kontor- og informasjonstjenestene, inkludert tilgang til bruk av informasjonsskjermer, finnes i alle deler av bygningsmassen. Studentene får også tilgang til bærbare PC-er med fri nettilgang og IKT-support med egen avtale for responstid for tekniske og faglige henvendelser. De får også tilgang til kantine, bibliotek, kontor- og informasjonstjenesten (oppslag, info-skjermene) og toaletter.

Studieplanen bør inneholde informasjon om hvorvidt tilgang til bærbar PC også innebærer tilgang utenom tiden på studiestedet, og om det innbefatter programvare som for eksempel Office-pakke.

Fagskolen begrunner videre i søknaden at samarbeidsavtalene de har inngått med Levanger videregående skole gir tilstrekkelig infrastruktur for å sikre et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte, og de viser til flere skoleårs erfaring med et tilsvarende samarbeid som har fungert. Vi støtter denne vurderingen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- inkludere informasjon i studieplanen om hvorvidt tilgang til bærbar PC også innebærer tilgang utenom tiden på studiestedet, og hvorvidt det innbefatter programvare

3.14 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Følgende krav i fagskoletilsynsforskriften er ikke tilfredsstillende oppfylt:

- § 3-2 Læringsutbytte
- § 3-1 (1) Opptak
- § 3-3 (4) Studieplan
- § 3-3 (2) og (3) Innhold og emner
- § 3-6 (1) Eksamens- og vurderingsordningene
- § 3-1 (4) Praksis
- § 3-5 (1) og (3) Undervisningspersonale
- § 3-11 Faglig ansvarlig

Se kapittel 3.2–3.3 og 3.6–3.11 i dette rapportutkastet for en vurdering av de ulike kravene.

4 Tilsvarende

NOKUT mottok 28.02.2020 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Levanger fagskole

Levanger, den 28. februar 2020

NOKUT

Postboks 578, 1327 Lysaker

fagskole@nokut.no postmottak@nokut.no

Tilsvaret på

Oversendelse av utkast til rapport – akkreditering av Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen ved Levanger fagskole Saksnummer: 19/07348

Takk for grundige og konstruktive tilbakemeldinger på søknaden. Dette gir oss mulighet til ytterligere forbedringer og utvikling av et godt fagskoletilbud. Med grunnlag i NOKUTs utkast til tilsynsrapport, av 7. februar 2020, har Levanger fagskole følgende kommentarer/forslag til endringer i vår søknad av 15. september 2019:

3.2 Læringsutbytte og navn

- **Formuleringer i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene**
Formuleringer i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene er gjennomgått og justert slik at de er mer spesifikt rettet mot de yngste barna i barnehagen. Se revidert studieplan (vedlegg1).

3.3 Opptak

- **Opptakskrav**
Vi har endret teksten i studieplanen til å lyde: *Krav til opptak er fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev som barne- og ungdomsarbeider. Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre fagprøve etter opptaksfristen kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve.*
3.1 Realkompetanse Søkere med praksis, men som ikke kan dokumentere kravet om fagbrev, kan realkompetansevurderes i forhold til fellesfagene og yrkesfagene. Bestemmelsene om opptak på grunnlag av realkompetanse til fagskoler finnes i fagskoleloven § 16 og i fagskoleforskriften § 7.

3.6 Omfang og studieplan

- **Krav om 80 % oppmøte**, side 8 i studieplanen: (Levanger fagskole har bestemt dette kravet)
I **Reglement for de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag** står det på side 3:
Oppmøte, arbeidskrav og fravær
Studentene skal møte presis til, og delta aktivt i opplæringen i henhold til studieplanen. Studentene plikter å levere pålagte innleveringer til avtalt tid. Studenten skal snarest mulig ta kontakt med skolen dersom han/hun ikke kan følge opp arbeid til avtalt tid.

Vi har valgt å ta bort denne henvisningen til reglementet, side 8 i den reviderte studieplanen.

- **Pensum og litteraturliste**

Levanger fagskole

Litteraturlista er revidert og det er oppgitt antall pensumsider fra de ulike bøkene.

- **Studieplan**

Studieplanen er gjennomgått slik at formuleringer, innhold og læringsutbyttebeskrivelser er tydeligere rettet mot arbeid i barnehage med barn i alderen 0-3 år. Se studieplan.

- **Praksis** Se punkt 3.9

3.7 Utdanningens innhold og emner

- **Emnens navn, læringsutbytter og innholdskomponenter/temaer**

Vi har gjort endringer i studieplan i forhold til å knytte læringsutbytter, emnets navn og innholdskomponenter/tema tettere til arbeid med de yngste barna i barnehage. Se studieplan. Emne 1 er gjennomgått og spisset mer mot barnehagefeltet. Vi justerer omfanget på emne 1.

- **Vurdering av praksis, og vurdering og karaktersetting av emnene 2, 3 og 4**

Vi viser til tekst under 3.9 Praksisordning (Praksis som et selvstendig emne)

- Vi har endret navn på emne 4 slik at det er mer i tråd med emnets innhold.

3.8 Undervisning, veiledning og vurdering

- **Tydeliggjøring av fastsettelse av emnekarakterer**

Praksis er tatt ut som eget emne (se punkt 3.9) og vil derfor ikke ha innvirkning på emnekarakter på emne 2, 3 og 4. Formuleringene om arbeidsprosess og gruppearbeid som skal inngå i emnekarakter er fjernet i studieplanen.

- **Konsekvenser av ikke bestått praksis**

Se punkt 3.9

3.9 Praksisordning

- **Tydeliggjøring av praksis sin plass i studiet**

Ut fra en samlet vurdering har vi valgt å følge NOKUTs anbefaling, å gjøre praksis til et selvstendig emne med tilknyttede studiepoeng. Vi har diskutert problemstillingen, og funnet at denne modellen gjør det mer oversiktlig å se hvor vurderingsansvaret på emne 2, 3 og 4 blir plassert. Nytt emne 6, Praksis, får 12 studiepoeng; de øvrige emnene blir justert forholdsvis (se revidert studieplan).

- **Tydeliggjøring av krav til godkjenning av praksis**

Vi har gjort endringer i studieplan og praksismappa i forhold til konsekvenser av ikke bestått praksis, inkludert muligheter for å ta igjen praksis eller arbeidskrav knyttet til praksis. Ifølge forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning, «§ 4-5. Rett til å gå opp til eksamen. (3) For ikke bestått praksis, gis det det adgang til å ta praksisperioden en gang til, hvis ikke annet er bestemt i studieplanen». Vi har gjort endringer i praksismappa for å tydeliggjøre at det er læringsutbyttene som danner vurderingsgrunnlag for praksis.

- **Tydeliggjøre hvilken rolle arbeidskravene og utviklingsarbeidet har for vurdering av praksis**

Levanger fagskole

Vurdering av arbeidskrav og utviklingsarbeidet, vil sammen med studentens oppnåelse av læringsutbytte vil danne utgangspunkt for vurdering av praksis. Vurdering av arbeidskrav og utviklingsarbeid foretas av både lærer og ekstern praksisveileder. Begge er derfor aktivt med i vurdering av studentens praksis. Dette er synliggjort i Praksismappa, se vedlegg 2.

- **Ekstern praksisveileder**

Studenten har en kontaktperson/veileder i praksisbarnehagen, denne fungerer som studentens eksterne praksisveileder, se vedlegg kravspesifikasjon for undervisningspersonale. Ekstern praksisveilederens rolle i forhold til vurderingsarbeid er presisert i Praksismappa.

3.10 Undervisningspersonale

- **Kravspesifikasjon for undervisningspersonalet.**

Se vedlegg 3 om kravspesifikasjon for undervisningspersonell. Ved langvarig fravær i utdanningen vil vi bruke vikar fra THYF (Trøndelag høyere yrkesfagskole) som har tilsvarende utdanning og vikarer fra Levanger vgs (barnehagelærere) for å ivareta stabiliteten i utdanningen. Vi ønsker å benytte eksterne lærerkrefter på timebasis fra Nord Universitet og andre aktuelle fagmiljøer for å leie inn spisset kompetanse på fagfeltet. Undervisningspersonalet kan søke om hospiteringsmidler gjennom Trøndelag Fylkeskommune.

- **Klargjøre hvor mange årsverk for undervisningspersonalet som er tilknyttet utdanningen**

Riktig årsverksinnsats er 75 %. Forholdstallet mellom undervisningspersonalet og studentene er 1/20.

3.11 Faglig ansvarlig

- **Klargjøring av hvem som er faglig ansvarlig**

Vi presiserer at faglig og pedagogisk ansvarlig for utdanningen er lektor innen barnehagelærerutdanning. Hun jobber i team med øvrig undervisningspersonell og ledelse for å utvikle gode pedagogiske metoder tilpasset voksne studenter (se vedlegg 4).

3.13 Infrastruktur

- **Tilgang til programvare**

Studenter med egen PC har tilgang til all nødvendig programvare, også til hjemmebruk; på lik linje med alle elever ved Levanger vgs.

For Levanger fagskole

Marit Wang Eriksen
Avdelingsleder

Vedlegg: 4

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Til kapittel 3.2 Læringsutbytte og navn

Det ble gitt ett må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- ha mer spesifikke formuleringer rettet mot de yngste barna i barnehagen i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene

Vurdering

Formuleringer i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene er justert, slik at de nå er mer spesifikt rettet mot de yngste barna i barnehagen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Til kapittel 3.3 Opptak

Det ble gitt to må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- kun ha fagbrev som barne- og ungdomsarbeider som formelt opptakskrav
- endre bestemmelsene om opptak på grunnlag av realkompetanse slik at de er i tråd med lov- og regelverk som gjelder for fagskoler

Vurdering

Formelt opptakskrav er nå endret til kun å gjelde fagbrev som barne- og ungdomsarbeider. Bestemmelsen om opptak på grunnlag av realkompetanse er nå i tråd med lov- og regelverk som gjelder for fagskoler.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Til kapittel 3.6 Omfang og studieplan

Det ble gitt tre må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- oppgi antall pensumsider fra de ulike bøkene som er oppgitt i litteraturlista
- rette studieplanen inn mot arbeid i barnehagen med barn i alderen 0–3 år
- beskrive praksis på en slik måte at studentene har all nødvendig informasjon om gjennomføring og vurdering av praksis i studieplanen

Vurdering

Antall sider i litteraturlisten fordeler seg slik på de ulike emnene: Emne 1: 467, emne 2: 572, emne 3: 527 (en artikkel i dette emne er også ført opp i emne 1 og er derfor ikke regnet med her), og emne 4: 651. Dette betyr tilsammen 2217 sider pensumlitteratur i studiet. Dette vurderer vi som et rimelig omfang pensumlitteratur for å oppnå læringsutbytte i studiet.

Studieplanens innretning mot arbeid med de yngste barna er nå tilfredsstillende.

Vurdering av praksis er plassert samlet under punkt 3.9.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- tydeliggjøre antall sider pensumlitteratur totalt og for de enkelte emnene i studieplanen.

Til kapittel 3.7 Utdanningens innhold og emner

Det ble gitt fire må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- knytte emnenes navn, læringsutbytter og innholdskomponenter/temaer tettere til arbeid med de yngste barna i barnehagen
- tydeliggjøre hvordan den kvantitative og den kvalitative vurderingen av praksis knyttes til arbeidskravene, vurdering og karaktersetting i emnene 2, 3 og 4
- gå gjennom læringsutbyttebeskrivelsene og slette overflødige punkter, samt sikre at læringsutbyttebeskrivelsene kommuniserer tydelig, er spisset mot de yngste barna i barnehagen og er plassert under riktig kategori
- endre navn på emne 4, og finne et navn som er mer i tråd med emnets innhold

Vurdering

Fagskolen har gjennomgående knyttet navn, læringsutbytter og innholdskomponenter/temaer tettere til arbeid med de yngste barna, dette er nå tilfredsstillende. Navn på emne 4 er endret og viser nå til arbeid med de yngste barna i barnehagen.

Vurdering av praksis er plassert samlet under punkt 3.9.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- øke omfanget på emnene 2–5 som retter seg direkte mot arbeid med de yngste barna, spesielt emne 5 hovedprosjektet, samt redusere omfanget på emne 1.

Til kapittel 3.8 Undervisning, veiledning og vurdering

Det ble gitt fire må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- tydeliggjøre hvordan emnekarakterene i emnene 1–4 fastsettes

- utarbeide tydelige kriterier for hvordan arbeidsprosess og gruppesamarbeid skal vurderes og vektlegges som en del av karaktersettingen i emnene, eventuelt fjerne formuleringene om at arbeidsprosess og gruppesamarbeid skal inngå i vurderingsgrunnlaget for emnekarakterer
- tydeliggjøre hvordan praksis (inkludert arbeidskravene for praksis) vurderes opp mot emnene 2, 3 og 4 og hvem som har ansvar for denne vurderingen
- klargjøre konsekvenser av ikke-bestått praksis, inkludert eventuelle muligheter for å ta igjen praksis eller arbeidskrav knyttet til praksis

Vurdering

Fagskolen har valgt å gjøre praksis til et eget emne, og fjernet formulering om at arbeidsprosess og gruppearbeid som grunnlag for fastsettelse av emnekarakter.

Fagskolen har valgt å ha en generell beskrivelse av arbeidskravene, spesielt emne 2-4, og det er ikke klart hvilke arbeidskrav som skal gjennomføres og hvordan disse vektet i fastsettelse av emnekarakter. Vi forutsetter at fagskolen sikrer at studentene ved studiestart eller senest ved emnestart, får informasjon om arbeidskrav og hvordan vurderingen av disse påvirker fastsettelse av emnekarakter.

Vurdering av praksis er plassert samlet under punkt 3.9.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- ved studiestart eller senest ved emnestart beskrive emnenes arbeidskrav og hvordan vurderingen av disse påvirker emnekarakteren, og at studenten har rett på minimum to forsøk hvis arbeidskrav ikke består på første forsøk.

Til kapittel 3.9 Praksisordning

Det ble gitt fem må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- tydeliggjøre praksis sin plass i studiet, og spesielt hvorvidt praksis er en del av emne 2, 3 og 4 eller om praksis skal være et eget emne med egne studiepoeng
- tydeliggjøre om den kvalitative vurderingen av praksis skal gjøres basert på læringsutbytter for praksis, læringsutbytter fra emnene 2, 3 og 4 eller målene studenten selv har utarbeidet «med utgangspunkt i målene for de ulike emnene» (side 4 i praksismappen)
- tydeliggjøre hvilken rolle arbeidskravene, deriblant utviklingsarbeidet, har for vurdering av praksis
- tydeliggjøre hva studentene som får ikke godkjent praksis kan gjøre for å ta igjen fravær/praksis/arbeidskrav knyttet til praksis
- tydeliggjøre hvilken rolle den eksterne praksisveilederen har i vurderingen av praksis. Hvis praksis skal vurderes som en del av emne 2, 3 og 4 må fagskolen presisere om eksterne praksisveileder skal ha en rolle i vurderingen av disse fagene også

Vurdering

Fagskolen har valgt å gjøre praksis til et eget selvstendig emne. Dette nye emne 6 har 12 studiepoeng, med tilhørende læringsutbytter, arbeidskrav og beskrivelser av mulighet til å ta igjen praksis og arbeidskrav i praksis hvis studenten ikke består. Fagskolen har også presisert at studentene har rett til to forsøk på praksis hvis de ikke får praksis godkjent på første forsøk.

Ekstern praksisveileders rolle er presisert i praksismappen, og er tilfredsstillende. Krav til ekstern praksisveileder er nå beskrevet i studieplanen. På studieplanens side 10 er krav til ekstern praksisveileder fagbrev innen oppvekstfaglig utdanning med videreutdanning innen oppvekstfag **eller** minimum 5 års praksis innen fagområdet (vår uthevelse). På side 11 står det at praksisveileder må ha minimum utdanning som barne- og ungdomsarbeider med videreutdanning innen oppvekstfag eller 5 års relevant erfaring innen fagfeltet. Det er vår vurdering at praksislærer må ha minimum fagskoleutdanning innenfor barnehagefeltet. Lang praksiserfaring innenfor fagfeltet kan ikke kompensere for formell utdanning. Det var en glipp fra NOKUT at dette ikke ble påpekt i rapportutkastet. Kravet er oppfylt under forutsetning av krav om formell utdanning på minimum fagskolenivå innenfor barnehagefeltet for ekstern praksisveileder.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte, under forutsetning av krav om formell utdanning på minimum fagskolenivå innenfor barnehagefeltet for ekstern praksisveileder. Lang praksiserfaring innenfor fagfeltet kan ikke kompensere for formell utdanning.

Fagskolen bør

- sette krav om at ekstern praksisveileder må ha formell utdanning som barnehagelærer

Til kapittel 3.10 Undervisningspersonale

Det ble gitt fire må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- endre kravspesifikasjonen fra 3-årig høgskoleutdanning innen helsefag til 3-årig universitets- eller høgskoleutdanning for barnehagelærere
- klargjøre i kravspesifikasjonen hva som regnes som relevant og oppdatert yrkeserfaring
- gjøre rede for hvordan stabilitet i utdanningen sikres ved eventuelt langvarig fravær hos undervisningspersonalet
- klargjøre hvor mange årsverk for undervisningspersonalet som er tilknyttet utdanningen

Vurdering

Fagskolen ønsker å benytte vikarer fra THYF (Trøndelag høyere yrkesfagskole) som har tilsvarende utdanning, i tillegg til vikarer fra Levanger vgs. De ønsker også å benytte eksterne lærerkrefter på timesbasis fra Nord Universitet og andre aktuelle fagmiljøer.

Fagskolen har klargjort hva de legger i relevant og oppdatert yrkeserfaring, nemlig arbeid med de yngste barna i barnehagen. Dette anser vi som en god avklaring.

Fagskolen har også klargjort at det er 75 % årsverk tilknyttet undervisning på utdanningen, og at forholdstallet mellom undervisningspersonalet og studentene da blir 1/20. Dette anser vi som bra.

I tilsvaret fra fagskolen framkommer det at samme person innehar rollene som både underviser, faglig og pedagogisk ansvarlig ved dette studiet. Med tanke på å sikre stabilitet i studiet ved eventuelt langvarig fravær, er ikke dette en optimal løsning. I og med at studiet kun er dimensjonert med 15 studenter, anser vi det likefullt som akseptabelt. Vi mener samtidig at fagskolen bør vurdere å rekruttere personell som gjør at samme person ikke innehar alle disse rollene.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen bør

- rekruttere personell som muliggjør en oppsplitting av rollene som underviser, pedagogisk- og faglig ansvarlig.

Til kapittel 3.11 Faglig ansvarlig

Det ble gitt to må-krav i dette kapittelet. Fagskolen må

- klargjøre hvem som er faglig ansvarlig for utdanningen og beskrive denne personens formelle faglige kompetanse, stillingsprosent ved fagskolen og hvorfor vedkommende har kapasitet nok til å følge opp utdanningen
- finne en faglig ansvarlig som har en formell faglig kompetanse innen fagområdet som utdanningen er en del av

Vurdering

Fagskolen har klargjort at faglig og pedagogisk ansvarlig for utdanningen er samme person. Vedkommende er lektor innen barnehagelærerutdanning. Det er samme person som også underviser ved studiet. I og med at hun underviser i 75 % stilling, er det 25 % stilling til rollene som faglig og pedagogisk ansvarlig ved studiet. Fagskolen presiserer at hun jobber i team med øvrig undervisningspersonell og ledelse for å utvikle gode pedagogiske metoder tilpasset voksne studenter. I og med at studiet kun er dimensjonert for 15 studenter anser vi dette som tilstrekkelig.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales akkreditert, under forutsetning av krav om formell utdanning på minimum fagskolenivå innenfor barnehagefeltet for ekstern praksisveileder. Lang praksiserfaring innenfor fagfeltet kan ikke kompensere for formell utdanning.

Fagskolen bør:

- tydeliggjøre antall sider pensumlitteratur totalt og for de enkelte emnene i studieplanen.
- øke omfanget på emnene 2-5 som retter seg direkte mot arbeid med de yngste barna, spesielt emne 5 hovedprosjektet, samt redusere omfanget på emne 1.

- ved studiestart eller senest ved emnestart beskrive emnenes arbeidskrav og hvordan vurderingen av disse påvirker emnekarakteren, og at studenten har rett på minimum to forsøk hvis arbeidskrav ikke består på første forsøk.
- sette krav om at ekstern praksisveileder må ha formell utdanning som barnehagelærer
- rekruttere personell som muliggjør en oppsplitting av rollene som underviser, pedagogisk- og faglig ansvarlig.

5 Politiattest og skikkethetsvurdering

5.1 Politiattest

Fagskoleloven § 27 omtaler krav om politiattest:

I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, kan fagskolen bestemme at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven¹ § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning

Vurdering

NOKUT vurderer at studenter ved *Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen* kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier. I studieplanen står det at «[s]tudenten må søke og levere politiattest til skolen før første praksisperiode». Vi forutsetter at fagskolen gir all nødvendig informasjon vedrørende politiattest til alle studenter som får opptak til utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

5.2 Skikkethetsvurdering

Fagskoleloven § 26 omtaler vurdering av skikkethet. Bestemmelsene er utdypet i fagskoleforskriften § 26–§36:

Fagskoleforskriften § 26 *Formålet med skikkethetsvurdering*

En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket

§ 27 *Fagskoleutdanninger med skikkethetsvurdering*

- (1) Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. Det skal fremgå av fagskolens forskrift hvilke fagskoleutdanninger dette gjelder.
- (2) Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.
- (3) Fagskolen fastsetter i forskrift om det skal foretas skikkethetsvurdering ved fagskoleutdanninger som allerede er akkrediterte. Departementet kan i særskilte tilfeller avgjøre om det skal foretas skikkethetsvurderinger ved bestemte fagskoleutdanninger.

Vurdering

NOKUT vurderer at studenter ved *Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen* i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, jf. fagskoleforskriften § 26. Fagskolen må derfor foreta skikkethetsvurdering av studenter ved *Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen*.

Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag har bestemmelser om skikkethetsvurdering. I § 3-1 (1) står det: «Ved enkelte utdanninger skal fagskolen vurdere om studenten er skikket for yrket. Krav til skikkethetsvurdering skal gå fram av studieplanen. Skikkethetsvurdering skal gjennomføres gjennom hele studiet og er en forutsetning for at studenten kan få vitnemål etter fullført utdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 26.»

Studieplanen for *Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen* inneholder ingen informasjon om skikkethetsvurdering. Fagskolen må sikre at skikkethet blir vurdert i samsvar med bestemmelsene i fagskoleforskriften §§ 26–36 og må inkludere informasjon om skikkethetsvurdering i studieplanen.

I fagskoleforskriften § 27 (1) står det at det «skal fremgå at fagskolens forskrift hvilke fagskoleutdanninger dette gjelder». Fagskolen må oppdatere forskriften slik at den inkluderer informasjon om hvilke utdanninger som er omfattet av skikkethetsvurdering. Utdanningen kan ikke starte opp før studieplanen inkluderer informasjon om skikkethetsvurdering og forskriften er endret og kunngjort i Lovdata.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Fagskolen må

- sikre at skikkethet blir vurdert i samsvar med bestemmelsene i fagskoleforskriften §§ 26–36 og inkludere informasjon om skikkethetsvurdering i studieplanen
- oppdatere forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag slik at denne inkluderer informasjon om hvilke utdanninger som er omfattet av skikkethetsvurdering

6 Vedtak

NOKUT anser de faglige kravene for akkreditering av *Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen*, 60 studiepoeng, stedbasert undervisning, ved Levanger fagskole som oppfylt under følgende vilkår:

- Fagskolen må stille krav om formell utdanning på minimum fagskolenivå innenfor barnehagefeltet for ekstern praksisveileder.
- Fagskolen må sikre at skikkethet blir vurdert i samsvar med bestemmelsene i fagskoleforskriften §§ 26–36 og inkluderer informasjon om skikkethetsvurdering i studieplanen
- Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag må oppdateres slik at denne inkluderer informasjon om hvilke utdanninger som er omfattet av skikkethetsvurdering

NOKUT gir derfor betinget vedtak om akkreditering av utdanningen. Det vil si at fagskoleutdanningen er akkreditert med den betingelsen at fagskolen oppfyller vilkårene gitt i listen over. Utdanningen kan ikke starte opp før vilkårene er oppfylt. Fagskolen trenger ikke å sende NOKUT dokumentasjon på at de har gjort de nødvendige endringene.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 15. september 2019, i fagskolens tilsvarende og i tilsynsrapporten.

Vedtaket gjelder for studiestedet Levanger fagskole.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47

7 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 15. september 2019, NOKUTs saksnummer 19/07348-1
- tilsvarende datert 28. februar 2020, NOKUTs saksnummer 19/07348-10

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komiteen har bestått av følgende medlemmer:

Universitetslektor Marcela Montserrat Fonseca Bustos, OsloMet – storbyuniversitetet

Bustos er utdannet førskolelærer og har en master i barnehagepedagogikk. Hun skriver per i dag på en avhandling innen utdanningsvitenskap knyttet til det flerkulturelle feltet. Bustos har tidligere jobbet som pedagogisk leder i barnehage, og har siden 2007 vært ansatt ved OsloMet – storbyuniversitetet (tidligere høgskolen i Oslo og Akershus), hvor hun underviser i barnehagepedagogikk og er opptatt av ulike forhold og perspektiv i barnehagen og i arbeid med i barnehagen. Hun benyttes som ekstern foredragsholder av barnehager og barnehageeiere som ønsker å styrke barnehagens kompetanse. Bustos har erfaring som sakkyndig for NOKUT.

Pedagogisk leder Målfrid Bleka, Blakkens vei barnehage - Søndre Nordstrand

Bleka er utdannet barnehagelærer med master i barnehagepedagogikk. Hun har 20 års erfaring som pedagogisk leder og styrer i barnehage. Hun jobber nå som pedagogisk leder i Blakkens vei barnehage i Søndre Nordstrand i Oslo. Bleka har i 12 år arbeidet som seniorrådgiver ved Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) på OsloMet – Storbyuniversitetet. Hennes arbeidsoppgaver var da å lede nettverk og prosjekter, gi råd og veiledning, i tillegg til å utvikle nettbaserte barnehageressurser. Arbeidet rettet seg mot ulike nivåer i barnehagesektoren; fra barnehager, barnehagemyndighet og fylkesmannen til universiteter og høyskoler. Bleka har erfaring som sakkyndig for NOKUT. Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige.